{ } { }

Bakara Suresi | 259 | GİT

◀ **Bakara / 259** ▶

اَوْ كَالَّذ۪ي مَرَّ عَلٰى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى
عُرُوشِهَاۚ قَالَ اَنّٰى يُحْي۪ي هٰذِهِ اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَاۚ
فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُۜ قَالَ كَمْ لَبِثْتَۜ
قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍۜ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ
مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
يَتَسَنَّهْۚ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً
لِلنَّاسِ وَانْظُرْ اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ
نَكْسُوهَا لَحْمًاۜ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۙ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ

Türkçe Transcript

Ev kelleżî merra ‘alâ **k**aryetin vehiye ḣâviyetun ‘alâ ‘urûşihâ **k**âle ennâ yu*h*yî hâżihi(A)llâhu ba’de mevtihâ[(s)] feemâtehu(A)llâhu mi-ete ‘âmin śumme be’aśeh*(u)*[(s)] **k**âle kem lebiśt*(e)*[(s)] **k**âle lebiśtu yevmen ev ba’**d**a yevm*(in)*[(s)] **k**âle bel lebiśte mi-ete ‘âmin fenz**u**r ilâ **t**a’âmike veşerâbike lem yetesenneh[(s)] venz**u**r ilâ *h*imârike velinec’aleke âyeten linnâs*(i)*[(s)] venz**u**r ile-l’i**z**âmi keyfe nunşizuhâ śumme neksûhâ la*h*mâ*(en)*[(c)] felemmâ tebeyyene lehu **k**âle a’lemu enna(A)llâhe ‘alâ kulli şey-in **k**adîr*(un)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali
Bir de hani yapıları çökmüş, çatıları döşemelerinin üstüne yıkılmış şehre uğrayan, Allah bu şehri, ölümünden sonra nasıl diriltecek ki demişti. Allah, onu tam yüz yıl ölü bir halde bırakmış, sonra diriltmişti de demişti ki: Ne kadar yattın? O da bir gün, yahut günün birkaç saati kadar bir müddet demişti. Allah, tam yüz yıl yata kaldın. Yiyeceğine, içeceğine bak, henüz bozulmamış bile. Eşeğine de bak; bu iş seni, insanlara bir delil göstermek maksadıyla oldu; eşeğin kemiklerini nasıl birleştiriyor, sonra onlara nasıl et giydiriyoruz, hele dikkat et demişti. Bu, ona apaçık belli olunca dedi ki: Bilirim, şüphe yok ki Allah'ın her şeye gücü yeter.

> *Bu âyet, Ahd-i Atıyk'te, Hızkıyâl Peygamberin bir rüyasına işarettir. (Hızkıyâl, 37).*

Abdullah-Ahmet Akgül Meali
Ya da altı üstüne gelmiş, ıssız duran bir şehre uğrayan kişiyi *(Hz. Uzeyr'i görmedin mi?)* **Demişti ki: "Allah, burasını ölümünden sonra** *(acaba)* **nasıl diriltecektir?" Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra onu** *(tekrar)* **diriltti.** *(Ve ona)* **Dedi ki: "Ne kadar kaldın?" O: "Bir gün veya bir günden az kaldım" dedi.** *(Allah ona:)* **"Hayır, yüz yıl kaldın, böyleyken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış; eşeğine de bir bak** *(ki çürüyen iskeletini göreceksin)*; **işte** *(bunu yapmamız)* **seni insanlara ibret-belgesi kılmamız içindir. Şu kemiklere de bir bak; onları nasıl bir araya getiriyoruz, sonra da onlara et giydiriyoruz?" dedi. O, kendisine** *(bunlar)* **apaçık belli olduktan sonra dedi ki: "***(Artık şimdi iyice)* **Biliyorum ki gerçekten Allah, her şeye güç yetirendir."**

Abdullah Parlıyan Meali
Yoksa ey insanoğlu! Sen halkının terkettiği, çatıları yıkılıp harap olmuş bir memleketten geçen ve: "Allah bütün bunları öldükten sonra nasıl diriltecektir" diyen kimseye mi benziyorsun? Bunun üzerine Allah o kimseyi yüzyıl süre ile ölü halde bırakmış ve sonra tekrar hayata döndürerek sormuştu: "Bu halde ne kadar kaldın?" O da: "Bu halde bir gün veya bir günün birazı kadar kaldım" diye cevap vermişti de Allah: "Hayır" dedi, "Bu halde bir yüzyıl kaldın! Yiyeceğine ve içeceğine bak, geçen yıllar onları bozmamış ve eşeğine bak, biz bütün bunları insanlara bir ibret olması için yaptık. Bir de şu kemiklere bak, onları nasıl birleştirip yeniden etle bürüdüğümüzü düşün." Yaratılışın bu sırları kendisine apaçık belli olunca o kimse demişti ki: "Allah'ın herşeye gücü yettiğini şimdi daha iyi biliyorum."

Ahmet Tekin Meali
Yoksa sen, altı üstüne gelmiş, ıpıssız kalan bir şehre uğrayan kimsenin gördükleri karşısında: "Bu şehri, böyle bir ölümden

sonra Allah nasıl diriltecek?" diyen kimse gibi mi düşünüyorsun? Suali soran kimseyi Allah yüz sene ölü halde bulundurdu. Sonra onu diriltti. Ona: “Burada ne kadar kaldın?" diye sordu. O: “Bir gün kaldım veya bir günden biraz daha eksik bir süre" dedi. Allah: “Hayır, yüz sene kaldın. Öyle iken yiyeceğine, içeceğine dikkatlice bir bak, henüz bozulmamış. Hele eşeğine bak. Seni insanlara bir ibret haline getirelim, bir uyarı yapalım diye böyle yaptık. Şimdi sen bütün dikkatini toplayarak kemiklere bak, incele, onları nasıl düzenliyor, sonra kemiklerde tomurcuklanma oluşturup uzatarak, yoğunlaştırarak, kaynaştırıp kemikten iskeleti etle kasla örtüyoruz." dedi. Ölüleri diriltme konusu, böylece kendisine açıklanınca: “Şimdi, Allah'ın her şeye gücünün, kudretinin yettiğini bilir hale geldim" dedi.

Ahmet Varol Meali
Yahut binalarının çatıları çökmüş ve duvarları üstüne yıkılmış bir kasabadan geçen gibisinden haberin oldu mu? Bu kişi: "Allah bunu ölümünden sonra nasıl diriltecek?" demişti. Bunun üzerine Allah onu öldürüp yüz yıl sonra diriltti. "Burada ne kadar kaldın?" dedi. O kişi: "Bir gün veya bir günden daha kısa bir süre kaldım" cevabını verdi. (Allah da): "Hayır sen burada yüz yıl kaldın. Yiyecek ve içeceğine bak, hiç bozulmamış. Bir de eşeğine bak. Seni insanlar için bir ibret kılalım diye (bunu yaptık). Şimdi kemiklere bak onları nasıl biraraya getiriyor, sonra da üzerlerine et geçiriyoruz" dedi. Bütün bunlar kendisine apaçık görününce " (Artık) Allah'ın her şeye güç yetirebildiğini biliyorum" dedi.

Ali Bulaç Meali
Ya da altı üstüne gelmiş, ıssız duran bir şehre uğrayan gibisini (görmedin mi?) Demişti ki: 'Allah, burasını ölümünden sonra nasıl diriltecekmiş?' Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra onu diriltti. (Ve ona) Dedi ki: 'Ne kadar kaldın?' O: 'Bir gün veya bir günden az kaldım' dedi. (Allah ona:) 'Hayır, yüz yıl kaldın, böyleyken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış; eşeğine de bir bak; (bunu yapmamız) seni insanlara ibret-belgesi kılmamız içindir. Kemiklere de bir bak nasıl bir araya getiriyoruz, sonra da onlara et giydiriyoruz?' dedi. O, kendisine (bunlar) apaçık belli olduktan sonra dedi ki: '(Artık şimdi) Biliyorum ki gerçekten Allah, her şeye güç yetirendir.'

Ali Fikri Yavuz Meali
Yahud o kimseden haber almadın mı ki, binaların çatıları çökmüş, duvarları üstüne yığılmış tenha bir kasabaya uğrayarak şöyle demişti; “Bunu, bu ölümden sonra Allah nerden diriltecek?” bunun üzerine Allah o kimseyi yüz sene öldürdü (ölü bıraktı) sonra diriltti. Allah (kendisine melek vasıtasıyla); “- Ne kadar eğlendin kaldın?” diye sordu. O da;”- Bir gün yahud bir günden az kaldım” dedi. Allah ona; “- Hayır, yüz yıl ölü kaldın. Öyle iken bak yiyeceğine içeceğine henüz bozulmamış; hele merkebine bak! (nasıl çürümüş ve kemikleri kalmıştır.) Bunu yapmamız, seni

insanlara ibret nişanesi kılmamız için ve kendin de bilesin diyedir. Merkebinin kemiklerine bak ki, onları nasıl birleştirip yerli yerine koyuyoruz; sonra onlara nasıl et giydiriyoruz" buyurdu. O merkep dirilip eski haline geldiği ve her şey kendisine açıkça belli olduğu zaman, adam şöyle dedi: "- Artık biliyorum ki, Allah hakikaten her şey'e kadirdir."

Bahaeddin Sağlam Meali
Veya görmedin mi o kişiyi ki; damları çökmüş boş bir şehirden geçerken: "Ölümünden sonra Allah, bu şehri ne zaman diriltecektir?" dedi. Allah onu yüz sene ölü bıraktı. Sonra onu diriltti. Ona: "Ne kadar kaldın?" deyince: "Bir gün veya yarım gün" dedi. Allah: "Hayır, yüz sene kaldın. Yiyecek ve içeceğine bak! Henüz bozulmamışlar. Eşeğine bak! (henüz diridir.) Böyle yaptık ki, ibret alasın ve seni insanlar için bir mucize kılalım. İşte, kemiklere bak! Nasıl onları iskelet yapar, sonra onlara et giydiririz… (Bu yaradılışın sırrı) ona açıklanınca; "Allah'ın her şeye gücü yettiğini şimdi biliyorum" dedi.

Bayraktar Bayraklı Meali
Yoksa ey insanoğlu, halkının terk ettiği, çatıları yıkılıp harap olmuş bir kasabadan geçen ve "Allah bütün bunları öldükten sonra nasıl diriltebilir?" diyen o kişi ile aynı fikirde misin? Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl süre ile ölü bırakmış ve sonra tekrar hayata döndürerek sormuştu: "Bu halde ne kadar kaldın?" O da, "Bir gün veya bir günden biraz daha az bir süre kaldım" diye cevap vermişti. Allah, "Hayır" dedi. "Bu halde bir asır kaldın! Yiyeceğine ve içeceğine bak; geçen yıllar onları bozmamış ve eşeğine bak; biz bütün bunları insanlara bir ders olasın diye yaptık. Bir de şu insanların ve hayvanların kemiklerine bak. Onları nasıl birleştirip et ile örttüğümüzü düşün!" Bütün bunlar ona açıklanınca, "Şimdi öğrendim ki Allah her şeye kâdirdir" dedi.

Besim Atalay Meali (1965)
«Ya da görmedin mi sen, çatıları yıkılmış bir kente uğrayanı? Bu kent öldükten sonra, Allah nice diriltir?» demiş idi o, Allah onu öldürdü, yüz yıl öylece durdu, sonra onu diriltti, dedi ki: «Ne kadar kaldın?», «Bir gün, ya da yarım gün kaldım» dedi, Tanrı buyurdu ki: «Yok, yüz yıl kaldın sen, yeygine bak, içeceğe bak bozulmamıştır, bir de bak eşeğine, onunçün insanlara belge kıldık seni, bak kemiklere, bunları nice biz bir yere getirerek dereriz, sonra etle bezeriz!...», bunları görünce dedi ki : «Ben iyi biliyorum Allah herşeye kaadir»

Cemal Külünkoğlu Meali
Yahut altı üstüne gelmiş bir kasabaya uğrayan kimseyi (Hz. Üzeyr'i duymadın mı? Kendi kendine): "Allah burayı ölümünden sonra (acaba) nasıl diriltecek?" demişti. Bunun üzerine Allah onu yüz yıl ölü moduna sokmuş, sonra da hayata döndürmüştü.

(Melek vasıtasıyla kendisine): “Bu halde ne kadar kaldın?” diye sormuştu. O da: “Bu halde bir gün veya bir günden biraz daha az kaldım.” diye cevap vermişti. (Allah): “Hayır, (bu halde) yüzyıl kaldın! İşte yiyeceğine ve içeceğine bak henüz bozulmamış. Bir de merkebine bak (kemikleri nasıl birbirinden ayrılmış). Senin bu durumunu da insanlara delil yaptık. Hele o kemiklere dikkat et, onları nasıl birleştirip yerli yerine koyuyoruz, sonra da onlara nasıl et giydiriyoruz!” demişti. Bütün bunları apaçık gördükten sonra: “Allah'ın her şeye kadir olduğunu artık çok iyi biliyorum.” demişti.

Kudüs, M.Ö. 586 yılında Buhtunnasır tarafından tahrip edilmişti. Rivayet olunur ki; Hz. Üzeyir yıllar sonra esaretten kurtulup geldiği Kudüs'te merkebi ile gezinirken evleri yıkılmış, harabe haline gelmiş bu şehirdeki ölen insanların bir daha nasıl dirileceğini düşünmüş. Böyle düşünürken Allah onu hayattan koparır. Yüz sene geçtikten sonra tekrar hayata döndürür. Yiyecekleri hiç bozulmamış ama merkebi tamamen çürümüş, sadece kemikleri kalmıştır. Tekrar hayata döndürüldüğünde, yemeklerine bakarak bir gün ya da daha az uyuduğunu zanneder. Ama eşeğini görünce durumun hiç de öyle olmadığını anlar. Allah Hz. Üzeyir'in gözü önünde eşeğini yeniden hayata döndürür. Böylece bir sonraki ayette, Hz. İbrahim kıssasında olduğu gibi hem ona hem de bütün insanlara, yeniden dirilişin nasıl gerçekleşeceğini göstermiş olur. Bu kıssada anlatılanların Hz. Üzeyir tarafından yaşandığı söylense de bizim üzerinde durmamız gereken hadiseyi kimin yaşadığı değil, hadisedeki mesajın ve içeriğin hepimizi ilgilendirdiğidir.

Cemil Said (1924)

Yâhud o seyyâhdan bahs idildiğini işitmedin mi ki külliyen harâb idilmiş bir karyenin yanından geçerken "Allâh bu ölmüş şehri nasıl diriltecek" diyü bağırmışdı. Allâh ânı öldürdi ve öylece yüz sene kaldı. Sonra diriltdi. Âna "Burada ne kadar zamân kaldın" diyü sordı. Seyyâh "Bir gün yâhud bir kaç sa’at" didi. Allâh "Hayır burada yüz sene kaldın" didi. Allâh "Yemeğine ve meşrû’batına bak bozulmamış, sonra bir de eşeğine bak. Biz seninle insânlara bir ’alâmet (mu’cize) göstermek istedik. Bak biz kemikleri nasıl diriltüb üstlerini etle kaplayorız" buyurdı. Seyyâh "Allâh’ın her şeye kâdir oldığını bildim" didi.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

Yahut altı üstüne gelmiş bir kasabaya uğrayan kimseyi görmedin mi? "Allah burayı ölümünden sonra acaba nasıl diriltecek?" dedi. Bunun üzerine Allah onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra diriltti, "Ne kadar kaldın?" dedi, "Bir gün veya bir günden az kaldım" dedi, "Hayır yüz yıl kaldın, yiyeceğine içeceğine bak, bozulmamış; eşeğine bak ve hem seni insanlar için bir ibret kılacağız, kemiklere bak, onları nasıl birleştirip, sonra onlara et giydiriyoruz" dedi; bu ona apaçık belli olunca, "Artık Allah'ın her şeye Kadir olduğuna inanmış bulunuyorum" dedi.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

Yahut altı üstüne gelmiş (ıpıssız duran) bir şehre uğrayan kimseyi görmedin mi? O, “Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek (acaba)?” demişti. Bunun üzerine, Allah onu öldürüp yüzyıl ölü bıraktı, sonra diriltti ve ona sordu: “Ne kadar (ölü) kaldın?” O, “Bir gün veya bir günden daha az kaldım” diye cevap verdi. Allah, şöyle dedi: “Hayır, yüz sene kaldın. Böyle iken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Bir de eşeğine bak! (Böyle yapmamız) seni insanlara ibret belgesi kılmamız içindir. (Eşeğin) kemikler(in)e de bak, nasıl onları bir araya getiriyor, sonra onlara nasıl et giydiriyoruz?” Kendisine bütün bunlar apaçık belli olunca, şöyle dedi: “Şimdi, biliyorum ki; şüphesiz Allah’ın gücü her şeye hakkıyla yeter.”[74]

Bu âyette ölümden sonra dirilişi merak eden kimsenin mü’min biri olduğu anlaşılıyor. Bu konuda Üzeyr, Yeremya veya Hıdır isimleri zikredilir. Burada vurgulanan şey, Allah’ın diriltici kudretinin etkinliğini görmek, O’nun ölümden sonra dirilişi mutlaka gerçekleştireceğine inanmaktır.

Diyanet Vakfı Meali

Yahut görmedin mi o kimseyi ki, evlerinin duvarları çatıları üzerine çökmüş (alt üst olmuş) bir kasabaya uğradı; «Ölümünden sonra Allah bunları nasıl diriltir acaba!» dedi. Bunun üzerine Allah onu öldürüp yüz sene bıraktı; sonra tekrar diriltti. Ne kadar kaldın? dedi. «Bir gün yahut daha az» dedi. Allah ona: Hayır, yüz sene kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamıştır. Eşeğine de bak. Seni insanlara bir ibret kılalım diye (yüz sene ölü tuttuk, sonra tekrar dirilttik). Şimdi sen kemiklere bak, onları nasıl düzenliyor, sonra ona nasıl et giydiriyoruz, dedi. Durum kendisince anlaşılınca: Şimdi iyice biliyorum ki, Allah her şeye kadirdir, dedi.

258. âyette Hz. İbrahim ile tartışan kimse ile 259. âyette yıkık kasabaya uğrayan kimselerin her ikisinin de kâfir olduğunu söyleyen müfessirler vardır. Ancak daha yaygın olan rivayete göre, yıkık kasabaya uğrayan Uzeyr (a.s.)dır. Uzeyr azığını almış, eşeğine binmiş giderken evleri yıkılmış harabe haline gelmiş, orada oturanlardan kimse kalmamış bir kasaba veya köy yıkıntılarının yanına gelir, orada konaklar. Etrafına bakar, bu şekilde ölenlerin nasıl dirileceğini düşünür. O anda uykusu gelir yatar. Allah onu öldürür, yüz sene sonra diriltir. Yiyecekleri hiç bozulmamış, ancak eşeği çürümüş sadece kemikleri kalmıştır, yıkık kasaba da imar edilmiştir. Uyandığı ilk anda, bir gün kadar veya daha az bir zaman uyuduğunu zanneder. Yiyeceklerine bakınca gerçekten böyle olduğunu sanır. Eşeğine bakınca durumu anlar. Allah, Uzeyr’in gözü önünde eşeğini diriltir. Böylece Allah’ın kudret ve azametini çıplak gözle müşahede eder. Hz. İbrahim ile münakaşa edenin ise Nemrut olduğu söylenir. Bazı müfessirler bu kıssanın Hz. İbrahim Mısır’a gittiği zaman vuku bulduğunu, «hayat veren ve öldüren benim» diyenin Firavun olduğunu söylemişlerdir. Burada mühim olan Hz. İbrahim’e verilen mucizedir ki Kur’an’da ona sözle hasmı mağlup etmek manasına gelen «hüccet» denmiştir. Hz. İbrahim bu hüccet ile hasımlarını yenmeyi başarmıştır.

Edip Yüksel Meali

Yahut şu kimse gibisi de (dikkatini çekmedi mi?)... Altı üstüne gelmiş yıkıntı bir kasabaya uğrar ve "ALLAH bunu ölümünden sonra nasıl diriltebilir," der. Bunun üzerine ALLAH onu yüz sene ölü bıraktıktan sonra diriltti. "Burada ne kadar kaldın," dedi. "Bir gün yahut günün bir parçası kadar kaldım," dedi. "Hayır, sen yüz yıl kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak hala bozulmamış. Eşeğine de bak. Seni halk için bir delil yaptık. Kemiklere dikkat et, onları nasıl üstüste koyuyor, sonra onlara nasıl da et giydiriyoruz." Durum kendisine aydınlanınca, "Artık ALLAH'ın her şeye gücü yettiğini biliyorum," dedi.

Bak: 18:19-25.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
Yahut o kimse gibisini (görmedin mi) ki, bir şehre uğramıştı, altı üstüne gelmiş, ıpıssız yatıyordu. "Bunu bu ölümünden sonra Allah, nerden diriltecek?" dedi. Bunun üzerine Allah onu yüz sene öldürdü, sonra diriltti, "Ne kadar kaldın?" diye sordu. Oda: "Bir gün, yahut bir günden eksik kaldım." dedi. Allah buyurdu ki: "Hayır, yüz sene kaldın, öyle iken bak yiyeceğine, içeceğine henüz bozulmamış, hele eşeğine bak, hem bunlar, seni insanlara karşı kudretimizin bir işareti kılalım diyedir. Hele o kemiklere bak, onları nasıl birbirinin üzerine kaldırıyoruz? Sonra onlara nasıl et giydiriyoruz?" Böylece gerçek ona açıkça belli olunca: "Şimdi biliyorum ki, Allah her şeye kadirdir." dedi.

Elmalılı Meali (Orijinal)
Yahud o kimse gibi ki bir şehre uğramıştı, altı üstüne gelmiş ıpıssız yatıyor, «Bunu bu ölümünden sonra Allah nerden diriltecek?» dedi, bunun üzerine Allah onu yüz sene öldürdü sonra diriltti, ne kadar kaldın? diye sordu «bir gün yahud bir günden eksik kaldım» dedi, Allah buyurdu ki: Hayır, yüz sene kaldın, öyle iken bak yiyeceğine, içeceğine henüz bozulmamış, hele merkebine bak, hem bunlar, seni insanlara karşı kudretimizin canlı bir âyeti kılayım diyedir, hele o kemiklere bak onları nasıl birbirinin üzerine kaldırıyoruz? Sonra onlara nasıl et geydiriyoruz? Bu suretle vaktaki ona hak tebeyyün etti, şimdi biliyorum, dedi: Hakikaten Allah her şey'e kadir

---

Erhan Aktaş Meali
Veya temelleri üzerine yıkılıp, harap olmuş beldeye uğrayan kimse gibi: "Ölümünden sonra Allah bunu nasıl diriltecek? Demişti. Bunun üzerine Allah, onu öldürüp yüz yıl ölü bıraktıktan sonra diriltti. Ona: "Ne kadar süre ölü kaldın?" dendi. O da: "Bir gün veya bir günden daha az." dedi. Allah, "Hayır yüz yıl kaldın." dedi. Buna rağmen yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Ve eşeğine de bak. Bu, insanlara âyet[1] olman içindir. Şu kemiklere bir bak, onları nasıl düzenleyip sonra et

giydiriyoruz.” Ona bu detaylı açıklama yapıldıktan sonra: “Artık anladım ki, kuşkusuz Allah, Her Şeye Güç Yetiren'dir.” dedi.

1- Kanıt, ibret, gösterge.

Hasan Basri Çantay Meali
Yahud o kimse gibisini (görmedin mi) ki (binalarının) çatıları çökmüş, dıvarları üstüne yıkılmış (kimsecikleri de kalmamış bir kasabaya uğramış. (Kendi kendine) : «Allah burasını ölümden sonra acaba nasıl diriltecek?» demiş. Allah da onu yüz yıl ölü bırakmış, sonra diriltmiş (kendisine) : «Ne kadar eğlendin?» demiş o da: «Bir gün, yahud bir günden az» diye söylemişdi. Allah (ona) : «Hayır, yüz yıl (ölü) kaldın, işte yiyeceğine, içeceğine bak, henüz bozulmamışdır. Bir de merkebine bak. (Böyle yapmamız) seni insanlara ibret nişanesi kılmamız içindir. (Merkebin) kemikler (ine) de bak, onları nasıl birleşdirib yerli yerine koyuyoruz. Sonra da onlara et giydiriyoruz» dedi. O — (merkeb dirilib eski haaline geldiği ve her şey) kendisine apaçık belli olduğu zaman — (şöyle) söyledi: «(Artık şu müşahedemle de) biliyorum ki Allah şübhesiz her şey'e hakkıyle gücüyetendir».

Hayrat Neşriyat Meali
Veya (görmedin mi) o kimse gibisini (Uzeyr'i) ki, o (duvarları), çatıları üzerine çökmüş (harâb olmuş) bir şehre uğradı. “Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?” dedi. Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra kendisini diriltti. (Ona) buyurdu ki: “Ne kadar kaldın?” (O da:) “Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldım!” dedi. (Allah ona)şöyle buyurdu: “Hayır! Yüz yıl kaldın; şimdi yiyeceğine ve içeceğine bak, bozulmamış! Bir de eşeğine bak (kemikleri dahi çürümüş)! İşte (bunlar) seni insanlara (öldükten sonra dirilmeye)bir delil kılmamız içindir; kemiklere de bak, onları nasıl birbiri üzerine kaldırıyoruz! Sonra da onlara bir et giydiriyoruz.” (Uzeyr, onun diriltilişini müşâhede ederek Allah'ın kudreti)böylece kendisine açıkça belli olunca şöyle dedi: “(Artık) biliyorum ki şübhesiz Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.”

İlyas Yorulmaz Meali
Veya! Altı üstüne gelip harabeye dönmüş bir kasabaya yolu düşen birisi, oradan geçerken “Allah, bu kadar harap olmuş (ölü) bir yeri nasıl diriltecek” dedi. Allah onu yüz yıl ölü tuttu sonra onu diriltti ve “Ne kadar kaldın” dedi. O da “Bir gün veya bir günden daha az kaldım” dedi. Allah “Hayır, yüzyıl kaldın, bak yiyeceğine ve içeceğine bozulmamış. Birde eşeğine bak, seni insanlar için ibret yapacağız. Bak kemiklere, onları nasıl bir araya getirip, sonra o kemiklere nasıl et giydireceğiz” dedi. O’na (tereddütleri) açıklanınca, şimdi “Allah’ın her şeye gücünün yettiğini öğrendim” dedi.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Yine onun gibi bir kimse de çatıları çöküp duvarları üzerine yıkılmış bir kentten geçti de: « Allah bu kenti öldükten sonra nasıl diriltecek?» dedi. Bunun üzerine Allah o kimseyi yüz yıl ölü bıraktı. Sonra da diriltip ona sordu: « Ne kadar ölü kaldın?» O kimse dedi: « Bir gün, belki bir günden de az.» Allah dedi: « Yok, tam yüz yıl ölü kaldın. Yiyeceğine, içeceğine baksana, bozulmamışlar bile. Bir de şu eşeğine bak. Biz seni insanlara belge yapmak istedik de onun için böyle yaptık. Bir de şu kemiklere bak. Biz onları nasıl bir araya getiriyoruz, sonra onları etlerle donatıyoruz.» Bütün bunlar belirdikten sonra o kimse dedi: « Ben artık iyice anladım ki Allah'ın gücü her nesneye yeticidir.»

İsmail Hakkı İzmirli

Yahut o kimseyi [5] görmedin mi ki çatıları çökmüş, duvarları yıkılmış [6] bir kasabaya [7] uğrayarak «Allah bunu öldürdükten sonra nasıl diriltir [8]?» demişdi. Allah onu yüz sene öldürdükten sonra diriltti. Ona «ne kadar eğlendin? dedi. O da «bir gün veya birkaç saat eğlendim» dedi. «Hayır» yüz sene eğlendin» yiyeceğine, içeceğine bak ki bu uzun müddet esnasında hiç bozulmamıştır» bir de merkebine bak. Seni insanlara bir nişane-i ibret kılacağız. Hele kemiklere bak ki onları nasıl yerli yerine koyuyoruz «Onlara nasıl et giydiriyoruz!» dedi. Vaktaki bu hal ona belli oldu, «artık bilirim ki Allah her şeye kemaliyle kaadirdir» dedi.

[5] Bu kimsede ihtilâf olunmuştur: Üzeyir, Ermiya, Hazkil; yahut Haşir'de şek eden bir münkir.
[6] Yahut ahaliden hiçbir kimse kalmamış.
[7] Buhtünnasr'ın tahribinden sonra Kudüs; yahut kasaba ahalisi; yahut başka bir şehir. Ölüm korkusundan nâşi binlerce kimsenin çıktığı yer.
[8] Yahut, harap ettikten sonra nasıl mâmur eder.

Kadri Çelik Meali

Yahut sakinlerinin boşalttığı evlerin bulunduğu kasabaya uğrayan kimseyi (görmedin mi?) "Allah burayı ölümünden sonra acaba nasıl diriltecek?" dedi. Bunun üzerine Allah onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra diriltti, "Ne kadar kaldın?" dedi. "Bir gün veya bir günün bir kısmı kadar kaldım" dedi. "Hayır yüz yıl kaldın. Yiyeceğine içeceğine bak, bozulmamış; eşeğine bir bak ve hem seni insanlar için bir örnek kılacağız. Kemiklere bir bak, onları nasıl birleştirip sonra onlara et giydiriyoruz" dedi. Bu ona apaçık belli olunca, "Artık Allah'ın her şeye kadir olduğunu biliyorum" dedi.

Mahmut Kısa Meali

Yâhut hakîkate ulaşmak için çaba harcayan, doğruyu görünce de, inatçılık etmeden ona teslim olan **şu kimsenin misaline** ibretle bir bak, bir düşünsene: Hani **o, altı üstüne gelmiş, ıssız mı ıssız bir şehrin yanından geçerken** kendi kendine:

"Bütün bunlar ölüp gitmişken, Allah hepsini yeniden ne zaman**, nasıl diriltecek acaba?" deyince, Allah onu derhâl öldürdü ve yüz yıl sonra yeniden dirilterek:**
"Söyle bakalım, sence ölü vaziyette **kaç yıl kaldın?" diye sordu. Adam:**
"Olsa olsa **bir gün, ya da birkaç saat kalmışımdır!" deyince, Allah buyurdu ki:**
"Hayır, aslında yüz yıl kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine baksana, daha bozulmamışlar bile. Bir de şu etleri çürümüş, kemikleri dağılmış **eşeğine bak!** İşte bütün bunları, **seni, insanlığa,** sınırsız kudretimizi gösteren **bir ibret belgesi kılmak için** yaptık. **Şimdi o** çürümüş **kemiklere bir bak; nasıl onları üst üste yerleştiriyor, sonra da üzerlerine et giydiriyoruz!"**
Nihâyet, ölüm ötesi hayat ile ilgili hakîkat **ona iyice belli olunca:**
"Artık kesinlikle anladım ki, Allah'ın her şeye gücü yetermiş!" dedi.
Demek ki Allah sizden körü körüne iman etmenizi değil, aksine vahyin ışığında aklınızı kullanarak ve tüm kalbinizle iknâ olarak inanmanızı istiyor. Bakınız, imanın sembolü olan atanız İbrahim, size nasıl yol gösteriyor:

Mahmut Özdemir Meali
Yahut o kimse gibidir ki çatıları çökmüş, üstüne duvarları yıkılmış viran bir şehire uğradı. -"Allah buranın ölümünden sonra bunu nereden diriltecek?" dedi. Derken, Allah onu yüz sene ölü halde bıraktı. Sonra onu yeniden diriltti: -"Ne kadar kaldın?" diye sordu. - "Bir gün yahut günün bir kısmı kaldım" dedi. -"Hayır, yüz sene kaldın! Bozulmamış yiyeceğine ve içeceğine bak! Eşeğine de bak! Seni İnsanlar'a âyet kılalım! Kemikler'e de bak! Nasıl onları birbirinin üzerine (ayağa) kaldırıyoruz; yine et giydiriyoruz?". Ona açıkça belli olduğunda: -"Biliyorum ki Allah, her şeye kadîrdir / güç yetirendir" dedi.

Mehmet Çakır Meali
Resulüm! Bir savaş sonrasında yerle bir olmuş şehri teftiş eden Üzeyr'e kulak ver? **Üzeyr***: Allah bu ölü şehri nasıl hayata döndürebilir?* demişti, bunun üzerine Allah, Üzeyr'i yüz yıl *dondurup* sonra diriltmiş ve sormuştu: **Allah**: *Ne kadar kaldın?* **Üzeyr**: *Bir gün ya da daha az kaldım.* **Allah**: *Yoo yüz yıl kaldın. Ekmeğine suyuna bak, henüz* ***bozulmamış****. Şu eşeğine bak! Senin bu halin insanlığa bir ipucu olacak. Şimdi de kemikleri nasıl birleştirip etle kaplayışımızı seyret.* Üzeyr kendine gelince hakkı teslim etti: " *Artık anlıyorum ki Allah, her şeye kadirdir...*"

Mehmet Çoban Meali
Yahut altı üstüne gelmiş ıpıssız duran bir şehre uğrayan kimseyi görmedin mi? O, "Allah burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?" demişti. Bunun üzerine, Allah O'nu bilincinde öldürüp yüzyıl ölü bıraktı, sonra diriltti. Bilinci yerine geldiğinde sanki yüz yıl ölü kalmış sonra dirilmiş gibiydi. Allah O'na sordu:

"Ne kadar ölü kaldın?" O, "Bir gün veya bir günden daha az kaldım!" diye cevap verdi. Allah şöyle dedi: "Hayır, yüz sene kaldın! Böyle iken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Bir de eşeğine bak! Böyle yapmamız seni insanlara ibret belgesi kılmamız içindir. Eşeğin kemiklerine bak, nasıl onları bir araya getiriyor, sonra onlara nasıl et giydiriyoruz?" Böylece; tefekkür ve bilinç ile ona olacakları gösterdik. O beyninde bütün bunları düşünerek, gerçekleştiğini hayal etti. O'na gösterdiğimiz tefekkür yoluyla yüz yıl sonrasına gitti. Yüz yıl sonrasında kendini hayal ederek; nasıl diriltilebileceğini, eşeğinin etinin nasıl kemiğiyle tekrar birleştirilerek diriltilebileceğini tefekkür ederek aklını ikna etti. Bütün olanlara bilgisiyle bilinciyle açıkça ikna olunca, şöyle dedi: "Şimdi biliyorum ki; şüphesiz Allah'ın gücü her şeye hakkıyla yeter." Ey insanlar! Siz de gözlerinizi kaparak; bildirdiğimiz gerçeklerle ölümünüzü, dirilişinizi, hesaba çekileceğinizi, hesap günü başınıza gelecekleri hayal edebilir. Üzerinde düşünebilirsiniz. Bu size zor değildir. Çünkü Rabbiniz olarak sizi bunu yapabilecek güçte yarattım. Size hayal etme, fikir üretme, olaylar üzerine düşünce üretme, muhakeme kurma yetileri verdim. Size verdiğim akıl, muhakeme yoluyla bunları yapabilirsiniz. Ön yargılı davranıp inkâr edeceğinize etrafınızdaki doğal olayları seyrederek, bir tohumdan her yer nasıl yemyeşil oluyorsa, hatta sizin bile gözlerinizle göremediğiniz topraklar, oralara suyu gönderdiğimiz zaman yemyeşil oluyorsa; biz, ölümünüzle birlikte tohumlarınızı toprakta bırakır, Sur'a üfürülünce de anında dirilirsiniz. Bunu anlayacak kadar aklınız. Bunu düşünecek kadar kabiliyetiniz var. Bunları size veren Rabbinizdir. Yeter ki ön yargılardan kurtularak olayları doğru değerlendirin!

Mehmet Okuyan Meali

Veya (görmediniz mi) o kişiyi [*] ki evlerinin duvarları çatıları üzerine yığılmış (alt üst olmuş) bir şehre uğramıştı. (Bu kişi), "(Şehrin) ölümünden sonra Allah burayı nasıl diriltir acaba?" demişti. Bunun üzerine Allah onu yüz yıl öldürmüş (ölü gibi bırakmış), sonra tekrar diriltmişti. (Allah) "Ne kadar kaldın?" diye sorunca "Bir gün veya günün bir kısmı kadar." demişti. (Allah) ona şöyle demişti: "Hayır! Yüz yıl kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamıştır. [*] Eşeğine de bak! Seni insanlara bir ibret kılalım diye (böyle yaptık). Şimdi kemiklere bak, onları nasıl düzenliyor, sonra nasıl onlara et giydiriyoruz!" (Durum) kendisi için apaçık bir hâl alınca, "Biliyorum ki Allah her şeye gücü yetendir." demişti. [*]

> *Burada Yüce Allah'ın diriltme ve dönüştürmeye dayalı erişilmez kudretini gösteren sembolik bir anlatım yer almaktadır. Taberî, Semerkandî ve Zemahşerî gibi âlimlerin de belirttiği üzere, ayette adı verilmeyen şahsın Hz. Üzeyir, Hz. Ermiya, Hızır veya başlangıçta kâfir olup sonrasında iman eden biri olma ihtimallerinden söz edilmektedir.imâmMücâhid'e göre önceki ayette Nemrut'tan bahsedilmesi nedeniyle bu kişinin de öldükten sonra diriltilmeyi inkâr eden bir şahıs olduğu, ancak olay sonrasında iman ettiği görüşü [elem*

tera] ifadesine de konunun işlendiği bağlama da daha uygun görünmektedir. Önceki ayette "inkârda ısrar eden bir nankör", bu ayette ise "gerçeği görünce iman eden bir sembol" üzerinden mesaj veriliyor demektir. Bir sonraki ayette de konu Hz. İbrahim olduğuna göre iki ayet arasındaki örneğin de Hz. İbrahim dönemiyle ilişkili olma ihtimali akla gelmektedir. Ancak kesin bir delil olmaması nedeniyle böyle net ifadelerden kaçınmak gerekir. Ayette isim verilmediği için biz de şahsın ismiyle değil, yaşanan olayla ilgili açıklamalar yapmakla yetineceğiz Ayette geçen [lem yetesenneh] ifadesindeki [cezim]li (harekesiz) [he,] "hâ-i sekte" olarak bilinir. Bu bir zamir değildir. Bu nedenle de harekesiz yazılmakta ve cezimli olarak okunmaktadır. Benzer kullanımlar: En'âm 6:90; Hâkka 69:19, 20, 25, 26, 28, 29; Kâri'a 101:10 Mevcut bilgilerimiz, bu ayette tam olarak kastedilen şeyin ne olduğunu anlamamız için yetersiz kalmaktadır.

Mehmet Türk Meali

Yahut binalarının duvarları, tavanlarının üzerine çökmüş (alt üst olmuş) şehre[1] uğrayan (kimsenin[2] olayına) benzer bir şey, (gördün mü?) O kimse: "Acaba Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?" deyince Allah, onu yüz yıl ölü bırakmış ve sonra tekrar dirilterek ona: "(ölü olarak) ne kadar kaldın?" demişti. O da: "Bir gün ya da bir günden daha az bir süre" demişti. Allah, (ona): "Hayır sen (ölü olarak) yüz yıl kaldın dön de hâlâ bozulmamış olan şu yiyecek ve içeceklerine bir bak. (Aynı durumdaki) eşeğine de bir bak. Seni de böylece (öldürüp tekrar dirilterek) insanlara bir ibret yaptık. Şu (eşeğiyin) kemiklerini, nasıl birleştirip arkasından üzerlerine et giydirdiğimize de bir bak." demişti. (Sonunda) bu kimse, işin içyüzünü iyice anlayınca: "Biliyorum ki gerçekten Allah'ın gücü, her şeye yeter." dedi.

1 Bu şehirle ilgili rivâyetler, Yahûdî kaynaklı olduğu için üzerinde durmaya değer nitelikte değildir. Zâten (قَرْيَةٌ) kelimesi de belirsiz (nekra) olarak zikredilmiştir.
2 Bu kimsenin kimliği hakkında Üzery'den Hızır'a kadar çok çeşitli ve çelişkili rivâyetler genelde Yahûdî kaynaklı olduğu için üzerinde durmaya değer nitelikte değildir. Ancak kendisine vahiy geldiği, âyetin devamından anlaşıldığı için Peygamber olma ihtimâli kuvvetlidir.

Muhammed Esed Meali

Yoksa [ey insanoğlu, sen,] halkının terk ettiği, çatıları yıkılıp harap olmuş (virane) bir kasabadan geçen [ve]: "Allah bütün bunları öldükten sonra nasıl diriltebilirmiş?" [252] diyen o kişi [ile aynı fikirde] misin? [253] Bunun üzerine Allah, onu yüzyıl süre ile ölü bırakmış ve sonra tekrar hayata döndürerek sormuştu: "Bu halde ne kadar kaldın?" O da: "Bu halde bir gün veya bir günden biraz daha az bir süre kaldım" diye cevap vermişti. [Allah]: "Hayır" dedi, "bu halde bir yüzyıl kaldın! Yiyeceğine ve içeceğine bak -geçen yıllar onları bozmamış- ve eşeğine bak! [254] [Biz bütün bunları] insanlara bir ibret olman için [yaptık]. Birde şu [insanların ve hayvanların] kemiklerine bak -onları nasıl birleştirip et ile örttüğümüzü düşün!" [255] [Bütün bunlar] ona

açıklanınca, “[Şimdi] öğrendim ki” dedi, “Allah her şeye kâdirdir!”

252 Bu ayette anlatılan kıssa, Allah’ın ölüyü yeniden diriltme kudretini tasvir etmeyi amaçlayan bir kıssadır: Böylece, 258. ayetteki Hz. İbrahim’in sözleri (“Rabbim, hayat bahşeden ve ölüme hükmedendir”) ile daha sonra 260. ayetteki, Allah’ın ölüyü nasıl dirilttiğini göstermesi talebi arasına anlamlı şekilde yerleştirilmiştir. Kıssada anlatılan bu kişinin “kimliği” ile kasabanın neresi olduğu konusunda bazı ilk dönem müfessirlerinin spekülasyonları ise tamamen temelsiz olup Talmud efsanelerinin etkisinin bir sonucudur.

253 Lafzen, “yoksa onun gibi misin?” Tarafımdan parantez içine alınan ifadeler ise, Zemahşerî’nin, önceki ayetin başlangıcı ile bağlantılı olan bu pasaj üzerindeki yorumuna dayanmaktadır.

254 Zımnen, “ve onun canlı olduğunu gör”: Böylece Allah’ın, bilinmeyen şekilde hayat bahşetme ve canlıyı yeniden diriltme kudretine işaret etmektedir.

255 Kur’an, embriyonun ana rahminde tedricî olarak gelişiminden sonra meydana gelen doğum mucizesine Allah’ın canlıyı yaratma -ve dolayısıyla, yeniden diriltme- kudretinin bariz bir işareti olarak değinmektedir.

Mustafa Çavdar Meali

Veya altı üstüne gelmiş, ıssız bir beldeye uğrayan kimse gibi, “Allah burasını, ölümden sonra nasıl diriltir?” demişti. Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra onu diriltti. Ona: “Ne kadar kaldın?” demişti. O da: “Bir gün veya bir günün bir kısmı kadar kaldım.” demişti. “Hayır, yüz yıl kaldın. Öyleyse yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Eşeğine de bak, seni insanlara ibret kılmak için; bir de o kemiklere bak, nasıl bir araya getiriyoruz. Sonra da onlara et giydiriyoruz?” demişti. O kendisine bunlar apaçık belli olduktan sonra, “Artık biliyorum ki Allah’ın her şeye gücü yeter.” demişti. 18/19, 22/5-6

Mustafa İslamoğlu Meali

Ya da mesela (şöyle birini gözünde canlandır): O, alt üst olmuş, her tarafı yıkılıp harabe hâline gelmiş bir şehre uğrayıp, “Allah bütün bunları öldükten sonra nasıl diriltecek?” diyen biri. Allah onu yüz yıl ölü olarak bıraktı, ardından dirilterek sordu: “Ne kadar kaldın?” O da cevap verdi: “Bir gün ya da daha az kaldım.” Buyurdu: “Hayır, aksine yüz yıl kaldın, istersen yiyeceğine ve içeceğine bak, daha kokuşmamış bile; ve bir de eşeğine bak. Biz seni, insanlara (ölümden sonra dirilişe dair) bir kudret delili kılalım diye böyle yaptık. Ve bak (canlılara ait) kemiklere, onları nasıl yerli yerince dizip, ardından üzerlerini etle kaplayıp eski haline döndürdüğümüzü düşün!” Bütün bunlar kendisine açıklanınca şu itirafta bulundu: “Artık bildim ki Allah her şeye kadirdir.”[481]

[481] Bu kıssanın, ölümden sonra dirilişe inanmayan muhatapları uyaran temsili bir kıssa olarak anlaşılması mümkündür (Krş: Fî-Zılâl,

Seyyid Kutub). Bizce bu anlatımın bir kıssa olmaktan çok bir mesel olduğu yaklaşımı doğruya daha yakın görünmektedir. Allahu a'lem.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali
Yahut o kimse gibisini görmedin mi ki, bir karyeye uğramıştı. O karyenin tavanları çökmüş, onların üzerine duvarları yıkılmıştı. «Allah Teâlâ bu karyeyi bu ölümünden sonra nasıl ihya edecek?» diyordu. Bunun üzerine Allah Teâlâ o kimseyi yüz sene ölü bıraktı. Sonra da onu ihya buyurdu. Dedi ki: «Ne kadar kaldın?» Dedi ki: «Bir gün veya bir günün bir kısmı kadar kaldım.» Dedi ki: «Hayır, yüz sene kaldın. İmdi yiyeceğine ve içeceğine bak ki, hiç biri bozulmamış, merkebine de bak. Ve seni nâsa bir âyet kılmak için (bu yapacağımızı yaptık). Ve kemiklere bak, onları nasıl biribirine birleştiriyoruz. Sonra da onlara et giydiriyoruz.» Vaktâ ki (bu hakikat) kendisine tebeyyün etti. Dedi ki: «Ben bilirim, Allah Teâlâ şüphe yok her şeye kâdirdir.»

Suat Yıldırım Meali
Yahut şu kimsenin hali gibi ki o bir şehre uğramıştı. Şehrin altı üstüne gelmiş, ıpıssız yatıyordu. "Allah burayı bu ölümünden sonra nasıl diriltecek? " dedi. Bunun üzerine Allah onu yüz yıl boyunca öldürüp sonra diriltti. "Ölü vaziyette ne kadar kaldın? " diye sorunca o: "Bir gün veya daha az" diye cevap verdi. Allah ona: "Hayır! yüz sene kaldın. İşte yiyeceğine ve içeceğine bak henüz bozulmamış. Bir de merkebine bak! (Kemikleri nasıl birbirinden ayrılmış). Seni de insanlara canlı bir delil yapmak için öldürüp dirilttik. Hele o kemiklere dikkat et, onları nasıl birleştirip yerli yerine koyuyoruz, sonra da onlara et giydiriyoruz! " Böylece işin gerçeği kendisine tam mânasıyla belli olunca: "Artık pek iyi biliyorum ki Allah her şeye kadirdir. " dedi. {KM, Hezekiel 37, 6}

Süleyman Ateş Meali
Yahut şu kimse gibisini (görmedin mi) ki, duvarları, çatıları üstüne yığılmış (alt üst olmuş) ıssız bir kasabaya uğramıştı; "Allah, bunu böyle öldükten sonra nasıl diriltecek?" demişti. Allah da kendisini yüz sene öldürüp sonra diriltti. "Ne kadar kaldın?" dedi. "Bir gün, ya da bir günün birazı kadar kaldım" dedi. (Allah) "Hayır, dedi, yüz yıl kaldın. Yiyecek ve içeceğine bak, bozulmamış. Eşeğine bak, seni insanlar için bir ibret kılalım diye (böyle yaptık). Kemiklere bak, nasıl onları birbiri üstüne koyuyor, sonra onlara et giydiriyoruz!" Bu işler ona açıkça belli olunca: "Allah'ın herşeye kadir olduğunu biliyorum." dedi.

Bu âyette öldükten sonra dirilme olayına tanık olan kişinin adı belirtilmemiştir. Âyetin içeriğinden, bu zâtın mü'min bir kişi olduğunu anlıyoruz. Müfessirlerden çoğuna göre bu zat, İsrâîl peygamberlerinden biridir. Uzeyr, Hilkiya oğlu Yeremya veya Hızır olduğu hakkında görüşler vardır. Abdullah ibn Abbâs, 243. âyetin tefsîrinde, bu âyette anlatılana benzer bir olay anlatır: "İsrâîl peygamberlerinden Hezekiel, ölmüş olan bir kent halkının yanından geçti, bunları diriltmesini Allah'tan diledi. Kemikler bir araya toplandı, toplanan kemiklere et giydirildi" der. Kitabı Mukaddes'in

Hezekiel: 37/1-14. âyetlerinde bu olay anlatılır. Orada bu zât, Hezekiel'dir. Önemli olan, bu zâtın, ya da gördüğü yıkık kentin adı değildir. Kur'ân, 258 ve 259. âyetlerinde iki şahsı karakterize etmektedir. Birincisi Allah'a inanmayıp, kendisini tanrılaştıran, gördüğü delîller karşısında şaşırıp kaldığı halde kibir ve inâdı yüzünden inkârında direnen kâfir; ikincisi de virâne bir ülkeyi görüp bunun dirileceği hakkında umutsuzluğa düşen, fakat Allah'ın diriltici gücünü görünce bütün içtenliğiyle O'na yönelen mü'min bir insan karakteridir. Ayrıntıya dalmak, Kur'ân'ın amacına aykırıdır.

Süleyman Tevfik (1927)

Yâhud şu kimse gibi ki [¹] bir karyeden [²] geçdi. Onun damları çökmüş ve divarları yıkılmışdı. (Bu hâle teessüf göstererek) bunı (bu harâbeyi) şu ölü hâlinden sonra 'acabâ Allâh yeniden dirildir mi? (Ma'mûr ve âbâdân kılar mı) didi. Cenâb-ı Hak onı yüz yıl emâte (öldürüb) idüb sonra yeniden diriltdi ve ona ne kadar yatdın didi. O da: Bir gün ve yâhud günün bir kısmı yatdım didikde Allâh: Sen yüz yıl yatdın. Bak, yanındaki yiyeceğin ve içeceğin bozulmamışdır. Merkebine de bak. Seni insânlar içün âyet, Allâh'ın kudretine burhân kılacağız. Bak ki kemikleri birbirine nasıl birleşdiriyoruz. Ve sonra üstüne et giydiriyoruz didi. Ona bundaki hakîkat tebeyyün iyledikde: Bildim ki Allâh her şeye kâdirdir didi.

[1] Enbiyâ-yı Benî İsrâîl'den 'Uzeyr 'aleyhisselâm. Müşârunileyhin bu vecihle yüz sene sonra i'âde-i hayât iylemesi Yehûd'un ona Allâh'ın oğlı dimelerini bâdî olmuşdur. [2] Kudüs-ü Şerîf'e bir buçuk iki sâ'atlik mesâfede bulunan bir kasaba idi ki, ma'mûr veâbâdân iken Buhtunnasr tarafından tahrîb idilmişdi. Ba'zılar bunun Kudüs-i Şerîf oldığını söylediler ise de evvelki kavil daha doğrıdır.

Süleymaniye Vakfı Meali

Şu kişiyi de düşündün mü? Binaları tamamen çökmüş bir kente uğramıştı da "Allah burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?" demişti. Allah onu yüz yıl süreyle öldürdü, sonra diriltti. "Ne kadar kaldın?" dedi. "Bir gün kaldım, belki bir günden de az!" dedi. Allah dedi ki: "Yok, tam yüz yıl kaldın! Yiyeceğine ve içeceğine bak, hiç bozulmamış! Bir de eşeğine bak! Bu, seni insanlara bir belge yapmak içindir. Şimdi de (eşekten kalma) kemiklere bak, onları nasıl birleştireceğimizi, sonra nasıl ete büründüreceğimizi gör!" Bunları açık açık görünce dedi ki: "Şimdi biliyorum, Allah her şeye bir ölçü koyar."[*]

[*] Kudüs'teki Mescidi'nin (Beyt-i Makdis'in) ilk yıkılışından sonra (İsrâ 17/5) Buhtunnasr (Nabukadnessar) Yahudileri Babil'e sürgün etti. M.Ö. 539'da Bâbil'i fetheden Pers kralı Koreş (Ahmet Güç, YAHUDİLİK- DİA) Üzeyir (Ezra), Nehemya ve diğerlerini, Mescid'i yeniden inşa etmeleri için geri gönderdi (Ezra 1/1-3). Üzeyir Kudüs'ü görünce: "Allah bu kenti ölümünden sonra nasıl canlandıracak?" dedi. "Allah da onu öldürdü ve yüz yıl sonra tekrar diriltti." Bu arada Mescid, Darius'un krallığının ikinci yılında inşa edilmişti. (Ezra 4/11-24) Üzeyir, II. Artahşasta'nın krallığının yedinci yılının beşinci ayında yani M.Ö. 437'de (Salime Leyla Gürkan, YAHUDİLİK-DİA) Kudüs'e vardı (Ezra 7/8). Bu, onun Kudüs'e ikinci varışıydı. İlk varışı ile

ikincisi arasındaki 100 yıllık sürede Allah "Onu insanlara bir mucize yapmak için" öldürmüş ve tekrar diriltmişti.

Şaban Piriş Meali

Veya altı üstüne gelmiş, ıssız bir beldeye uğrayan kimse gibi: -Allah, burasını ölümden sonra nasıl diriltir? demişti de, bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra onu diriltti. Ona:-Ne kadar kaldın? demiştik. O da:-Bir gün veya bir günün bir kısmı kaldım, demişti.-Hayır, yüz yıl kaldın, böyleyken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış, eşeğine de bak, seni insanlara bir ibret kılmak için, bir de o kemiklere bak, nasıl bir araya getiriyoruz. Sonra da onlara et giydiriyoruz? demişti. O kendisine bunlar apaçık belli olduktan sonra:-Artık biliyorum ki Allah'ın her şeye gücü yeter, demişti.

Ümit Şimşek Meali

Yahut şu kimsenin haline bak ki, altı üstüne gelmiş harap bir beldeden geçerken “Allah bu beldeyi nasıl diriltecek?” demişti. Allah da onu öldürüp yüz sene öylece bıraktı, sonra diriltip “Ne kadar ölü kaldın?” diye sordu. O, “Ya bir gün, yahut daha da az” dedi. Allah ise “Sen yüz sene ölü kaldın,” buyurdu. “Yiyeceğine, içeceğine bir bak, hiç dokunulmamış. Bir de merkebine bak! Seni böylece insanlara bir delil yapmak için öldürüp dirilttik. Şimdi de kemiklere bak; onları nasıl yerli yerince diziyor, sonra üzerine et giydiriyoruz.” Bütün bunları apaçık gördükten sonra, o kimse, “Allah'ın herşeye kadir olduğunu artık çok iyi biliyorum” dedi. (135)

(135) Âyetin gelişinden, bu kişinin inanan bir kimse olduğu, ancak tatmin olmak ve imanını güçlendirmek için delil arayışında olduğu anlaşılmaktadır ki, arkadan gelecek olan âyet de bu yönde bir ders içermektedir.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

Ya şu kişi gibisini görmedin mi? Çatıları çökmüş, duvarları-damları yere inmiş bir kente uğramıştı da şöyle demişti: "Allah şurayı ölümünden sonra nasıl hayata kavuşturacak?" Bunun üzerine Allah, o kişiyi yüz yıllık bir süre için öldürmüş, sonra diriltmişti. "Ne kadar bekledin?" demişti. "Bir gün veya günün bir kısmı kadar bekledim." dedi. "Hayır, dedi, aksine sen, yüz yıl kaldın. Yiyeceğine, içeceğine bak! Henüz bozulmamış. Eşeğine bak! Seni insanlara bir ibret yapalım diyedir bu. Kemiklere bak, nasıl yerli yerince düzenliyoruz onları ve sonra et giydiriyoruz onlara." İş kendisi için açıklık kazanınca şöyle dedi o: "Allah'ın her şeye kadir olduğunu biliyorum."

Eski Anadolu Türkçesi

anuñ gibi kim geçdi bir köy ol düşmiş iken ev örtüleri üzerine anuñ ya'nį ilk örtüsi yıķıldı; andan, dinarları [22a] örtüsi üzere yıķıldı. eyitti: “ķaçan yā nite dirüre uşbunı Tañrı, öldüginden

śoñra?" pes öldürdi anı Tañrı yüz yıl; andan, dirilti anı; eyitti: "niçe dölendüñ?" eyitdi: "dölendüm bir gün, yā günüñ bir nicesi." eyitti: "belki dölendüñ yüz yıl. pes baķ ta'āmuna ya'nį incir yā üzüm, daħı içilür nesenene ya'nį şıra yā süd; azmadı ol. daħı baķ gölüġüñe; daħı anuñ-içün kim ķılavuz seni nişān ādemįlere. daħı baķ süñüklere ya'nį gölük sürtüklerine, nite götürürüz anları; andan, geydürürüz anlara eti." pes ol vaķt kim bellü oldı aña; eyitti: "bilürin, bayıķ Tañrı her nesene üzere güci yiterdür."

Satır Altı Meal (1534)

Yā ol kimse gibi ki geçdi bir şehr üstine ol ḫarāb-iken, dīvārları saķflarüstine düşmiş-idi. Eyitdi: Neçük dirildür Tañrı Ta'ālā bu şehr ķavmini öl-genden ṣoñra? Pes öldürdi anı Tañrı Ta'ālā, yüz yıl ölü yatdı, andan ṣoñra di-riltdi anı. Tañrı Ta'ālā eyitdi: Nice yıl ölmiş yatduñ? dir. Eyitdi Bir gün öl-miş yatdum didi, yā buçuķ gün didi. Tañrı Ta'ālā eyitdi: Bel ki yüz yıl ölmişyatduñ sen didi. Pes baķ gör sen ķoyġan yimegi içmegi yüz yıla taġyīr ol-mamışdur, daḫı baķ gör senüñ işegüñ neçük diriltdük? Daḫı ķılmaġ-ıçun seni 'alāmet-i ķıyāmet ḥaķ olmaġa. Daḫı baķ gör süñükleri neçük dirildür-biz, andan ṣoñra et geydürür-biz anlara. Pes ol vaķt kim bilindi özine.Eyitdi: Bilür-men ki Tañrı Ta'ālā her nesneye ķādirdür.

Bunyadov-Memmedeliyev

Yaxud (Ya Rəsulum! Damları çökmüş, divarları) uçulmuş bir kəndin yanından keçən kimsənin əhvalatını bilirsən? O kimsə: "Əcaba, Allah bu kəndi ölümündən sonra necə dirildəcək?" – demişdi. Belə olduqda, Allah onu yüz il ölü halında saxladı, sonra diriltdərək ondan: "Nə qədər yatmısan?" – deyə soruşdu. O da: "Bir gün, bəlkə, bir gündən daha az" – deyə cavab verdi. Allah ona: "Bəlkə, yüz il yatmısan, yediyin yeməyə, içdiyin suya bax, hələ də xarab olmayıb. Bir də uzunqulağına bax! Səni insanlar üçün bir ibrət dərsi olmaqdan ötrü belə etdik. İndi (uzunqulağının) sümüklərinə bax, gör necə onları bir-biri ilə birləşdirir, sonra da onların üzərini ətlə örtürük?" – deyə buyurdu. O kimsəyə bunlar aydın olduqda: "Artıq bildim ki, Allah hər şeyə qadirdir!" – dedi.

M. Pickthall (English)

Or (bethink thee of) the like of him who, passing by a township which had fallen into utter ruin, exclaimed: How shall Allah give this township life after its death? And Allah made him die a hundred years, then brought him back to life. He said: How long hast thou tarried? (The man) said: I have tarried a day or part of a day. (He) said: Nay, but thou hast tarried for a hundred years. Just look at thy food and drink which have rotted! Look at thine ass! And, that We may make thee a token unto mankind, look at the bones, how We adjust them and then cover them with flesh! And

when (the matter) became clear unto him, he said: I know now that Allah is Able to do all things.

Yusuf Ali (English)

Or (take) the similitude of one who passed by a hamlet, all in ruins(304) to its roofs. He said: "Oh! how shall Allah bring it (ever) to life, after (this) its death?" but Allah caused him to die for a hundred years, then raised him up (again). He said: "How long didst thou tarry (thus)?" He said: (Perhaps) a day or part of a day." He said: "Nay, thou hast tarried thus a hundred years; but look at thy food and thy drink; they show no signs of age; and look at thy donkey: And that We may make of thee a sign unto the people, Look further at the bones, how We bring them together and clothe them with flesh(305)." When this was shown clearly to him, he said: "I know that Allah hath power over all things."

304 This incident is referred variously (1) to Ezekiel's vision of dry bones (Ezekiel, 37:1-10); (2) to Nehemiah's visit to Jerusalem in ruins after the Captivity, and to its rebuilding (Nehemiah, 2:11-20): and (3) to 'Uzayr, or Ezra, or Esdras, the scribe, priest, and reformer, who was sent by the Persian King after the Captivity to Jerusalem, and about whom there are many Jewish legends. As to (1), there are only four words in this verse about bones. As to (2) and (3), there is nothing specific to connect this verse with either. The wording is perfectly general, and we must understand it as general. I think it does refer not only to individual, but to national death and resurrection.

305 A man is in despair when he sees the destruction of a whole people, city, or civilisation. But Allah can cause resurrection as He has done many times in history, and as He will do at the final Resurrection. Time is nothing before Allah.

The doubter thinks that he has been dead or "tarried thus" a day or less when the period has been a century. On the other hand, the food and drink which he left behind is intact, and as fresh as it was when he left it. But the donkey is not only dead, but nothing but bones is left of it. And before the man's eyes, the bones are reunited, clothed with flesh and blood, and restored to life. Moral: (1) Time is nothing to Allah; (2) It affects different things in different ways; (3) The keys of life and death are in Allah's hands; (4) Man's power is nothing; his faith should be in Allah.